

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Безкоштовно

20 травня 2021 року

№20 (3354)

"Sikorsky Challenge" на конференції у Вашингтоні

Всеукраїнська інноваційна екосистема "Sikorsky Challenge Україна" була представлена на конференції "UKRAINE IN WASHINGTON and beyond" ("Україна у Вашингтоні і не тільки"), яка проходила з 11 по 13 травня. Цьогорічною її темою було "Посилення партнерських відносин за допомогою інновацій та стартапів".

Ця конференція є одним із важливих заходів програм Американсько-українського фонду. Вона проводиться у Вашингтоні з 2011 року. Тож цьогорічна зустріч, нехай і в онлайн-форматі, стала ювілейною.

Упродовж усіх років конференція "Україна у Вашингтоні..." збирає ключових політиків та експертів США й України для обговорення шляхів зміцнення стратегічного партнерства між двома країнами. І, звісно, для налагодження стосунків для подальшої спільної роботи задля зміцнення миру та процвітання через спільні демократичні цінності.

Учасники обговорили поточний стан стратегічного партнерства США та України, можливості для розвитку бізнесу й подальші його перспективи. Уже традиційно серед ключових спікерів заходу були знакові і відомі в обох країнах державні діячі, політики, бізнесмени та науковці. Достатньо згадати, що Україну представляли віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольга Стефанішина, Надзвичайний і Повноважний Посол України в США Оксана Маркарова, очільники кількох українських міністерств, голови деяких міст, засновники і топменеджери великих компаній, керівники відомих українських вишів. А від Сполучених Штатів та інших країн, зацікавлених у розвитку всебічної співпраці з Україною, участь у конференції взяли не лише сенатори та конгресмени, дипломати, керівники великих бізнес-структур і дослідницьких центрів, але й ко-

лишній командувач військ НАТО в Європі генерал Філіп Брідлоу, помічник секретаря Бюро європейських і євразійських справ Державного департаменту США Філіп Т.Рікер та інші представники урядових кіл.

Панельні дискусії зосереджувалися на багатьох важливих для обох сторін і дійсно цікавих темах. Власне, про це свідчить сам перелік питань порядку денного конференції: першу сесію було присвячено 120 дням діяльності адміністрації Президента США Джозефа Байдена та їх впливу на американсько-українські відносини, другу – ситуації на Чорному морі (красномовним є навіть формулювання її теми – "Чорне море – чиє воно?"), третю – підтримці інвесторів і стимулюванню інвестицій в Україні тощо. Серед інших – енергетика та кліматичні зміни як виклики для людства, біоенергетика в Україні, можливості розвитку української економіки, IT і технологічні інновації та науково-технічна творчість в Україні, плекання технологічних стартапів в Україні.

Створений в КПІ ім. Ігоря Сікорського Всеукраїнській екосистемі було присвячено окрему сесію "Інноваційна екосистема "Sikorsky Challenge" та конкурс стартапів". Модератором її виступив керуючий партнер екосистеми, один із співорганізаторів мережі стартап-шкіл, яка є важливою складовою екосистеми "Sikorsky Challenge", бізнес-тренер Ігор Пеер (Ізраїль).

Власне, розмова на ній йшла не лише про Всеукраїнську екосистему "Sikorsky Challenge Україна" як розгалужену систему взаємодоповнюючих структур і низки партнерів локального, регіонального та національного рівнів, а також високотехнологічних компаній з різних країн та стартап-компаній, але й про започатковану в КПІ ім. Ігоря Сікорського загальноукраїнську мережу стартап-

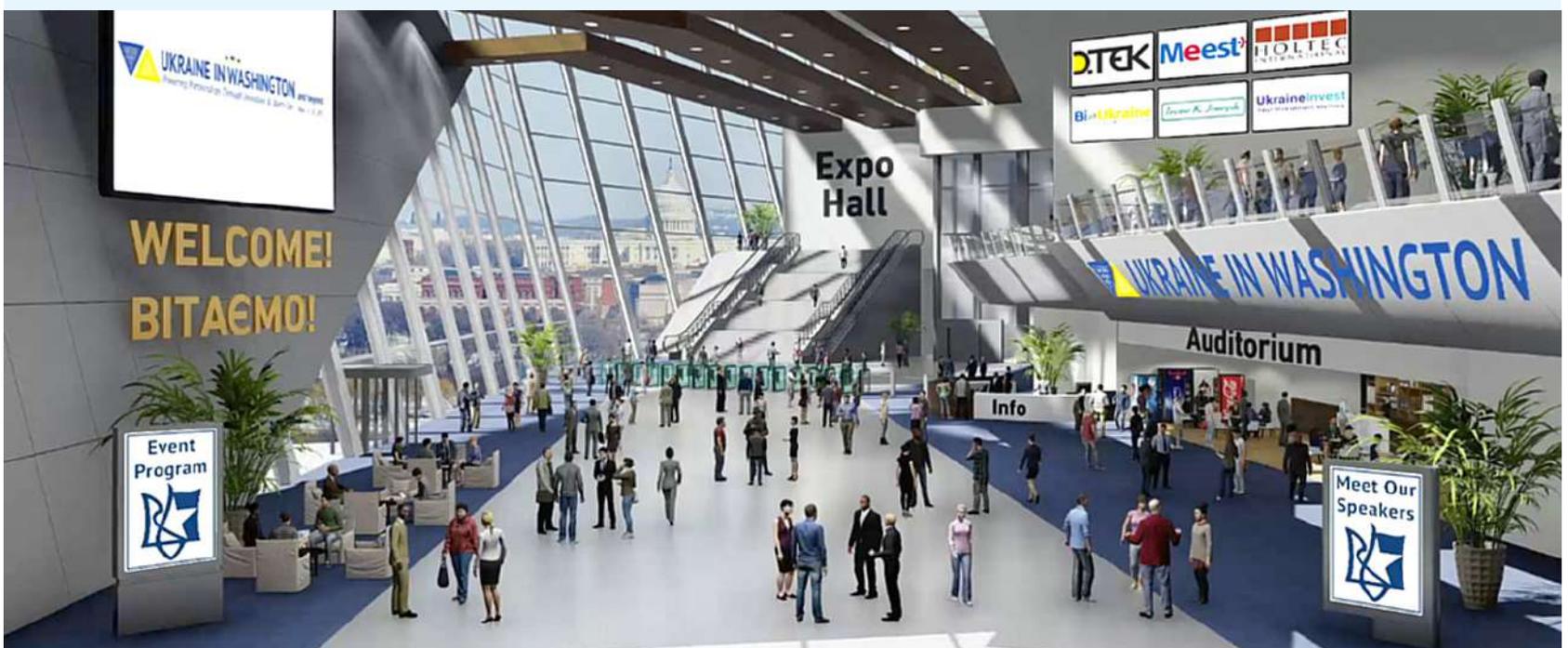
шкіл. До складу цієї мережі входять нині більш ніж півтора десятка навчальних центрів, що працюють у різних українських містах, та один в Азербайджані. Їх утворено при місцевих вишах, які зі своїми науковими школами, експертними середовищами та сталим потоком студентів, аспірантів, науковців, інженерів-винахідників перетворюються на міські центри інновацій в різних галузях економіки. Саме тому серед спікерів на цій сесії були представники не лише КПІ, але й інших українських університетів.

Проте основну інформацію про історію, структуру і діяльність екосистеми "Sikorsky Challenge" дав учасникам конференції, звісно, ініціатор її створення, засновник і головний її ідеолог – ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Михайло Згуровський.

"Сьогодні Всеукраїнська інноваційна екосистема "Sikorsky Challenge Україна" – це відкрита інноваційна екосистема, що об'єднує місцеві влади, університети, науково-дослідні інститути, бізнес-компанії, фонди, банки й неурядові організації, – розповів він. – Осердям її є КПІ ім. Ігоря Сікорського з його Науковим парком "Київська політехніка", Стартап-школою "Sikorsky Challenge", Фестивалем інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge", Інноваційним холдингом та численними партнерами тощо. За кордоном екосистему "Sikorsky Challenge" як українську інноваційну екосистему репрезентують компанії-партнери в чотирьох країнах – США, Ізраїлі, Китаї та Азербайджані".

Понад те, за його словами, потік учасників, які щорічно проходять через структури Всеукраїнської інноваційної екосистеми "Sikorsky Challenge Україна" – не менший за 3000 осіб. А з одним із головних складників екосистеми – Науковим парком "Київська політехніка" – співпрацюють нині

Закінчення на 2-й стор. ➔

ОФІЦІЙНО

17 травня 2021 року відбулося чергове засідання Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вів засідання ради її голова Михайло Ільченко. Перед початком роботи він привітав ювілярів – д.т.н., проф. С.В.Горобець і д.т.н., проф. В.А.Попова та побажав їм успіхів у всіх добрих справах. На жаль, після попереднього засідання Вченої ради пішов із життя ветеран КПІ, член Вченої ради КПІ, завідувач кафедри математичної фізики (2005-2017 рр.), д.ф.-м.н., проф. С.Д.Івасишен. Учасники засідання вшанували його пам'ять хвилиною мовчання.

За повідомленням першого проректора Ю.І.Якименка була заслухана інформація щодо закінчення процедури призначення деканом ХТФ проф. О.В.Лінучевої. Усі сім кафедр факультету одногослосно висунули її кандидатуру; конференція трудового колективу ХТФ (зі 140 учасників – 129 "за") та експертна комісія підтримали її, і за цими даними ректор університету прийняв рішення про призначення О.В.Лінучевої на посаду декана та підписав контракт з нею на 5 років. Присутні привітали Ольгу Володимирівну і побажали успіхів у роботі, щоб її досвід науковця й організатора і надалі сприяв високій якості підготовки фахівців, проведенню наукових досліджень, продовженню славних традицій ХТФ і університету.

Наступним було розглянуто питання обрання на посаду завідувачів кафедр (доповідач – директор департаменту якості освітнього процесу Олексій Жученко). Він зазначив, що обрання відбувається на 5 років в один термін і оголосив рекомендації трудових колективів кафедр, фа-

На засіданні Вченої ради

культетів й експертно-кваліфікаційної комісії університету. За результатами підрахунку голосів головою лічильної комісії Г.С.Тимчиком було надано інформацію щодо обрання завідувачів по: кафедрі органічної хімії і технології органічних речовин – д.х.н., проф. А.А.Фокіна; кафедрі космічної інженерії – к.т.н. О.П.Мариношенка; кафедрі біомедицинської інженерії – д.т.н. В.В.Шликова; кафедрі математичних методів системного аналізу – к.т.н. О.Л.Тимошук; кафедрі автоматизації теплоенергетичних процесів – д.т.н. В.А.Волощука; кафедрі атомних електростанцій та інженерної теплофізики – д.т.н. В.О.Туза; кафедрі відновлюваних джерел енергії – д.т.н. В.І.Будька; кафедрі інформаційно-вимірних технологій – д.т.н. В.С.Єременка; кафедрі біотехніки та інженерії – д.т.н. В.М.Мельник; кафедрі конструювання електронно-обчислювальної апаратури – проф. О.М.Лисенка; кафедрі високо-температурних матеріалів та порошкової металургії – д.т.н. Ю.І.Богомола; кафедрі зварювального виробництва – д.т.н. В.В.Квасницького; кафедрі смарт технологій з'єднань та інженерії поверхні – д.т.н. І.В.Смирнова. Вчена рада затвердила ці результати.

З рекомендаціями щодо присвоєння вчених звань учасників засідання ознайомила вчений секретар В.Холявко.

Ю.І.Якименко надав інформацію щодо вдосконалення структури підрозділів університету. Було запропоновано систему фізичного виховання організувати у вигляді двох курсів: обов'язкового теоретичного – "Основи здорового способу життя" та вибіркового практичного – заняття за 5 напрямками в 15 секціях. 1700 студентів уже обрали цей вибірково курс. Також пропонувалося підтримати рішення ВР ФБМІ й акредитаційної комісії: шляхом злиття двох існуючих кафедр – фізичного виховання та спортивного вдосконалення – утворити кафедру технологій оздоровлення і спорту. Після дискусії щодо назви нової кафедри було прийнято запропоновані зміни.

Про підсумки роботи НТБ у 2017-2020 рр. та Стратегію її розвитку на 2021-2025 рр. доповіла директор О.Бруй. Під час обговорення було відзначено, що робота бібліотеки ґрунтується на сучасних тенденціях, НТБ стає центром спілкування, закладені при її створенні можливості наповнюються сучасним змістом. Учасники засідання схвалили оприлюднені підсумки та затвердили запропоновану Стратегію.

Про підсумки комплексного моніторингу якості підготовки фахівців у КПІ ім. Ігоря Сікорського (XXV тур) доповіла директор ІМЯО М.Пересток.

Також було розглянуто інші поточні справи та ухвалено відповідні рішення.

Инф. "КП"

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

"Сім глав про модернізацію Японії" для КПІ

Сатоші Сугімото та Сергій Сидоренко

14 травня КПІ ім. Ігоря Сікорського відвідав керівник Офісу JICA в Україні Сатоші Сугімото. В урочистій обстановці він передав університету DVD-носії з англомовною освітньою лекційною програмою "Сім глав про модернізацію Японії". Її буде включено до курсу лекцій "Актуальні проблеми азійських спільнот", який читається на факультеті соціології і права.

Зустріч з японським гостем і співробітниками Офісу JICA в Україні відбувалася в Українсько-Японському центрі. Відкриваючи її, проректор з міжнародних зв'язків Сергій Сидоренко нагадав про постійний розвиток співпраці КПІ ім. Ігоря Сікорського і Японського агентства міжнародного співробітництва JICA, яка здійснюється через Офіс Агентства в Києві. Почалася ця співпраця ще у 2005 році, коли КПІ було визначено реципієнтом проекту JICA (Українсько-Японський центр) та підписано протокол про умови реалізації цього проекту. "А сьогодні Офіс JICA в Україні робить новий крок для поглиблення знань наших студентів і відвідувачів Українсько-Японського центру, пе-

редаючи нам DVD-диски з освітньою програмою "Сім глав про модернізацію Японії", – зазначив він.

Спілкуючись після церемонії з представниками університетських ЗМІ, Сатоші Сугімото звернув їхню увагу на те, що на переданих DVD-носіях записано серію лекцій про історію модернізації Японії як першої у світі незахідної розвиненої держави. За його словами, "аудиторія зможе детальніше зрозуміти процеси, які відбувалися в Японії на цьому шляху. Ми хочемо ділитися своїм досвідом, тому такі лекції презентуємо в навчальних програмах по всьому світу".

У свою чергу, завідувач кафедри соціології Павло Кутуєв пояснив, що в багатьох курсах, які читають викладачі кафедри, згадуються і використовуються приклади японського досвіду модернізації. Тож передані лекції будуть для вивчення країни Вранішнього Сонця дуже корисними.

Під час візиту гості також відвідали Державний політехнічний музей та оглянули Алею видатних вчених, життя і діяльність яких були тісно пов'язані з КПІ.

Володимир Школьніий

КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛ

"Sikorsky Challenge" на конференції у Вашингтоні

Закінчення. Початок на 1-й стор.

20 високотехнологічних компаній зі США, 20 з європейських країн і 70 українських. Через нього на ринок уже виведено понад 150 хайтек-продуктів і технологій зі значним економічним і соціальним ефектом.

Про основну місію екосистеми "Sikorsky Challenge Україна", роль КПІ ім. Ігоря Сікорського в її створенні, а також напрями її діяльності (в тому числі й міжнародної) та завдання, що вирішують її учасники, говорив багаторічний голова міжнародного журі Фестивалу інноваційних проектів "Sikorsky Challenge", колишній багаторічний заступник директора УНТЦ і консультант з інновацій та трансферу технологій Вік Корсун (США). А про практичні результати діяльності регіональних учасників екосистеми і перспективи

впровадження створених в її межах інноваційних проектів різноманітної спрямованості і масштабів – заступник міського голови Маріуполя Сергій Орлов, проректор з наукової роботи Приазовського державного технічного університету Ігор Ленцов, директор Вінницького муніципального центру інновацій Світлана Ярова і проректор з науки та міжнародного співробітництва Національного університету "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка" Світлана Сівіцька.

Яскравим завершенням сесії стала презентація трьох стартапів, які створювалися в інноваційному середовищі "Sikorsky Challenge", – мультимедійного комплексу, який дозволяє з будь-якої поверхні зробити інтерактивну "Samtouch"; системи створення чистої від москітів і комарів зони безпеки та комфорту "Mosqitter" і небулайзера для генерування високоякісних аерозолів "Ultrasonic

Nebulizers for Mechatronic Automation Systems" – їх представили учасникам конференції автори та члени команд-розробників.

Довідково: Організатор конференції "UKRAINE IN WASHINGTON and beyond" Американсько-український фонд (USUF) – це інтелектуальний центр підтримки і розвитку стратегічного партнерства між США та Україною, штаб-квартира якого міститься у Вашингтоні, округ Колумбія. Він постійно працює і в містах України з 1991 року. Фонд створив та підтримує численні стратегічні програми та проекти, забезпечивши їм фінансування майже у 50 мільйонів доларів. Робота USUF спрямована на підтримку розвитку демократії, вільної ринкової економіки й прав людини в Україні та зміцнення стратегічного партнерства між обома державами.

Дмитро Стефанович

Стипендіатка з ФПМ: обрала КПІ завдяки "Sikorsky Challenge"

"Добрий день. Мене звали **Павловська Катерина**, я студентка 2-го курсу КПІ, навчаюся за спеціальністю "Прикладна математика", – так почалося моє знайомство зі стипендіаткою Монобанку, яка за результатами зимового семестрового контролю має показник успішності у навчанні 99,71 бала.

Дівчина розповіла, що до Київської політехніки приїхала з м.Козятин (Вінницька обл.), де навчалася у спеціалізованій школі №1 ім. Т.Г.Шевченка, у фізико-математичному класі. Їй подобаються точні науки, у школі брала активну участь в олімпіадах, конкурсах, навчалася в МАН. А на дозвіллі легко обставляла ровесників у настільний теніс.

"Моє знайомство з КПІ ім. Ігоря Сікорського розпочалося з участі в конкурсі стартапів "Sikorsky Challenge", підготуватись до якого допомогла вчителька математики Інна Володимирівна Мадей, – розповідає студентка. – Саме тоді я відчула атмосферу КПІ, і точно зрозуміла, що хочу вступити саме до цього вишу. Розуміла, що ідеальним варіантом буде ФПМ та спеціальність "Прикладна математика", адже для мене це вдале поєднан-

ня математики та програмування – саме того, чим я люблю займатися".

Їй пощастило хоча б один семестр відчувати себе повноправним членом КПІшної родини та пліч-о-пліч з одногрупниками посидіти на студентській лаві. Бо через карантинні обмеження вже другий рік бачить лише їхні обличчя у віконечках на екрані комп'ютера. "Особисто для мене складнощів у дистанційному навчанні не було, – ділиться Катя. – Навпаки, стало більше часу для виконання завдань, проходження різноманітних навчальних курсів та участі в цікавих проєктах. Круто, що КПІ надавав ліцензію Coursera, активно її використовувала". Також студентка взяла участь в онлайн-конференціях з фізики, логіки, психології конфлікту, культури науково-технічного мовлення фахівця, екології, англійської та подала матеріали до збірників.

А ще вона прагне вдосконалити свої знання і навички у сфері аналітики: "Ця галузь для мене є найцікавішою, я просто фанатію від можливостей, що відкриваються. Зараз я Intern Product Analyst, і моя місія – допомагати людям знаходити роботу, використовуючи продуктову аналітику.

Гріє думка, що мої знання можуть змінити долю людини на 180 градусів і в кращий бік".

На запитання, як вдається так багато встигати й мати гарні результати, студентка відповіла, що мріє розвиватись у сфері аналізу даних. Їй подобається те, чим нині займається: "Я кайфую від процесу, думаю, це найголовніше. Напевно тому й отримую відповідні результати". Про плани на майбутнє конкретно не уточнила, але зауважила, що вони "просто величезні".

Несподівано з'ясувалося, що донедавна Катерина професійно займалася карате та настільним тенісом. Тільки щаслива людина може сказати про себе: "Моє дозвілля – це переважно самонавчання, оскільки моя майбутня професія – це і є моє хобі". На думку студентки, якщо людина отримує задоволення від процесу та бачить результат своєї праці – це справжній професіонал своєї справи, який досягне вершин на своєму кар'єрному шляху.

І вже прощаючись додала: "Я дуже вдячна батькам та рідним за підтримку та віру в мене, а викладачам КПІ ім. Ігоря Сікорського – за ту базу знань, яку вони дають, це дійсно круто". Дійсно, "круто". Університет може пишатися такими допитливими, цілеспрямованими й старанними студентами.

Н. Вдовенко

К.Павловська

Учень, гідний свого наставника

Перемога в конкурсі

За підсумками II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності "Прикладна механіка (технології машинобудування)" у 2021 р. дипломом I ступеня нагороджений студент кафедри технології машинобудування ММІ **Владислав Пилипюк** за наукову роботу "Вирішення задачі базування заготовки при її довірному розташуванні на верстаті з ЧПК" (науковий керівник – к.т.н., доцент В.К.Фролов). У конкурсі взяли участь 48 студентів з 21 ЗВО України. Він випередив усіх більш ніж на 4 бали, коли різниця між іншими учасниками становила іноді 0,1 бала.

Владислав Пилипюк нині студент 1-го курсу магістратури, отримав диплом бакалавра з відзнакою, при вступі до магістратури мав найвищий серед вступників рейтинговий бал. Після закінчення магістратури планує вступити до аспірантури. Опублікував у співавторстві з науковим керівником 14 наукових праць, у т.ч. 6 статей та тез конференцій, має 7 патентів України на корисну модель та свідоцтво на право власності на комп'ютерну програму. Отримує іменну стипендію Президента України.

Про роботу

Метод цифрового фотографування заготовок, запропонований у роботі Владислава, дозволяє в десятки разів скоротити час на процес базування (орієнтацію в просторі) заготовок при їх обробленні на верстатах з ЧПК. Раніше для цього використовували недешеві контактні датчики у вигляді щупів для так званого "віртуального" базування, нині ж миттєве фото оброблюваних заготовок порівнюють з еталонним знімком та автоматично коригують керуючу програму. Уже запатентовано основані на цьому принципі способи визначення положення заготовок різної конфігурації для різних типів верстатів. Також от-

римано патенти на системи контролю розташування заготовок на верстатах з ЧПК фрезерної та токарної груп.

Апробацію нових способів базування провели на обладнанні навчально-тренінгового центру "КПІ – НААС", що створений на кафедрі технології машинобудування. Результати експериментів виявилися задовільними, тож нині для впровадження запропонованих новацій створюється програмне забезпечення розпізнавання зображень з використанням штучного інтелекту.

Зірки ведуть

Можна сказати, що інженерний фах у родині Владислава – спадковий. Бацьки за освітою – інженери текстильної промисловості, працювали на Херсонському бавовняному комбінаті (об'єднував 4 фабрики, виробляв до 200 млн погонних метрів тканини на рік). Але далися ознаки непрості 90-ті, текстильні виробництва зникли з карти України. Кажуть, у кожної людини є своя дорожовказна зірка. Тоді для хлопця зорі склалися в прихильний візерунок. Сім'я переїхала до Києва, Владислав закінчив Київську гімназію міжнародних відносин з поглибленим вивченням англійської мови №323.

У старших класах юнак захопився точними науками, а його хобі стало вивчення військової техніки періоду Другої світової війни. Особливо цікавили конструктивні особливості машин того часу. Це захоплення стало вирішальним при виборі майбутньої професії. І зірки знову посприяли. На "великій сімейній раді" дійшли думки, що навчання за спеціалізацією "Технологія машинобудування" в ММІ дасть можливість отримати фундаментальні знання в галузі прикладної механіки, інформаційних систем та технологій машинобудування й зварювання на базі сучасних цифрових технологій і комп'ютерної техніки, а згодом дозволить працювати на

передових підприємствах машинобудівної чи авіабудівної галузей.

Дорожовказною зіркою для студента в ММІ став його науковий керівник В.К.Фролов, з яким познайомились на 3-му курсі на заняттях з технології машинобудування. Допитливий тямущий юнак з ентузіазмом відгукнувся на пропозицію Володимира Костянтиновича взяти участь у науковій роботі, знайти та систематизувати наявні у відкритому доступі статті по заданій тематиці, виконати патентний пошук, підібрати потрібне за характеристиками обладнання для натурних експериментів тощо. Цікавий пошук, спільна творчість захопили обох.

Наставник, якому завдячують успіхом

Коли згадують фразу "Учитель, виховай учня, щоб потім було у кого вчитися", то це саме – про **В.К.Фролова**. Скільки їх, вихованців, пройшло "через його руки". Ні, не так, – пройшло через його серце. Бо тільки небайдужа і захоплена своєю справою людина здатна роками щедро віддавати свої знання, вміння, закохувати в справу, якою займаєшся, нових і нових студентів.

За останні роки студенти під керівництвом В.К.Фролова вибороли більше 25 призових місць на всеукраїнських конкурсах наукових робіт, всеукраїнських конкурсах дипломних проєктів та на всеукраїнських олімпіадах з технології машинобудування (в індивідуальному і командному заліках). Це Дмитро Московець, Данило Шуплецов, Віталій Попов, Ігор Проценко, Роман Руденко, Віктор Пасеницький, Віктор Артюшенко, Артем Майданович, Марія Наумова, Олексій Скакун, Андрій Артьомов, Нікіта Зильов, Іван Тур, Василь Зварич, Олександр Фасахов, Костянтин Трибрат, Владислав Шугай і Катерина Перевозник. Усі вони закінчили магістратуру на кафедрі технології машинобудування й успішно працюють в інжинірингових компаніях та на промислових підприємствах України.

Н. Вдовенко

В. Пилипюк

В.К.Фролов

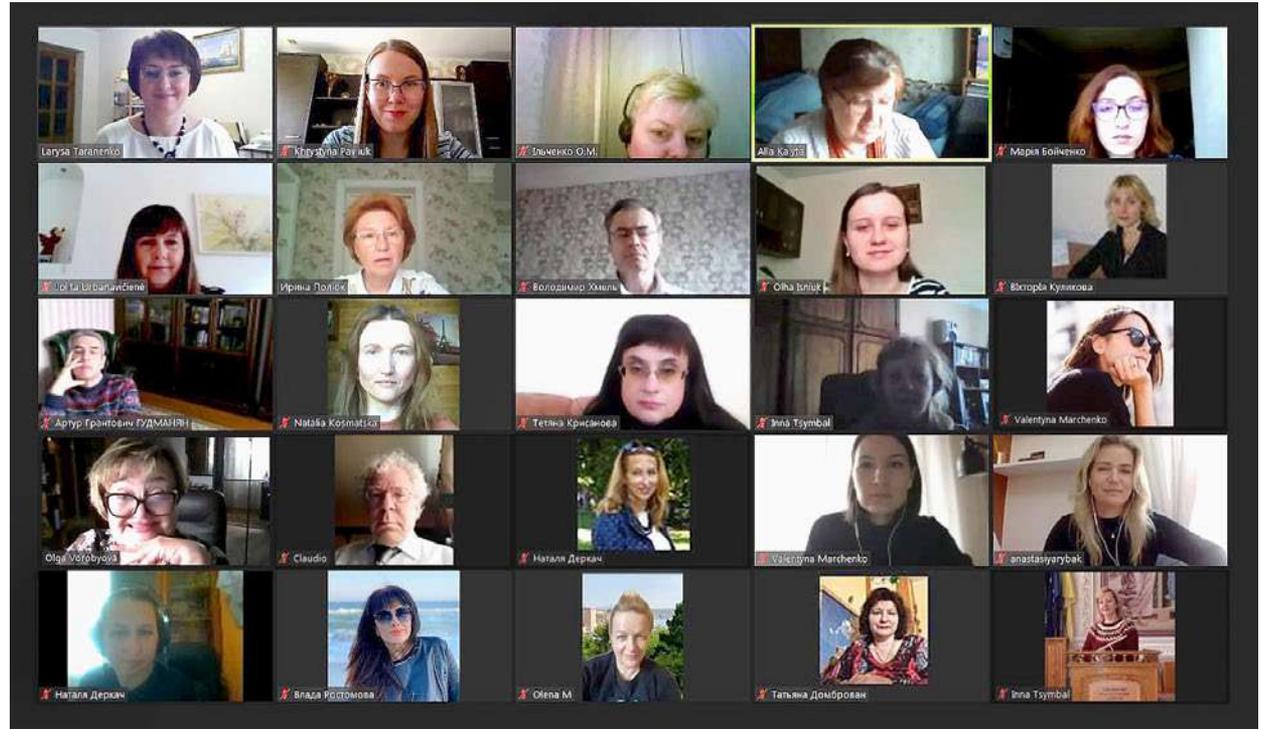
Сучасні тенденції досліджень звукової матерії мови обговорили на ФЛ

Для пошуку відповідей на питання, які вирішує сучасна лінгвістика, і для сприяння їхньому інтегруванню в лінгвальну картину світу 22 квітня 2021 р. на базі кафедри теорії, практики та перекладу французької мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського відбулося п'яте, ювілейне, засідання круглого столу "Сучасні тенденції фонетичних досліджень". Обговорювані на ньому питання і проблеми впливають з самої сутності лінгвістики, адже вона як сфера міждисциплінарних досліджень, об'єднуючи знання психології, соціології, антропології, філософії і низки інших наук про мовленнєво-мисленнєву діяльність людини в дослідженнях, спрямована на пізнання механізмів кодування, актуалізації та декодування усного й писемного мовлення, структурної організації і закономірностей функціонування концептуальної системи мови, специфіки взаємодії вербальних і невербальних засобів вираження смислу висловлення тощо.

Варто зауважити, що карантинні обмеження жодним чином не вплинули на рівень конференції. Навпаки, саме завдяки онлайн-формату проведення долучилися до цього заходу змогли багато науковців з України, а також представники мовознавчої наукової спільноти з Литви, Італії, Канади. Загалом ювілейне засідання V Круглого столу об'єднало і провідних фахівців-філологів, і науковців-початківців у галузі теоретичного, експериментального та прикладного мовознавства з 21 університету України, Європи й Канади, які спрямовують свою творчу енергію на дослідження звукової будови мови й мовлення як вагомий складової комунікативної діяльності людини. Потужним був і науковий склад учасників заходу – 10 докторів наук, 21 кандидат наук, аспіранти й магістранти.

З вітальним словом до учасників круглого столу звернулися організатори конференції – очільниця Київської фонетичної школи докторка філологічних наук, в.о. завідувача кафедри теорії, практики та перекладу французької мови Алла Калита; доцентка кафедри теорії, практики та перекладу французької мови, співголова оргкомітету Ірина Полюк; докторка філологічних наук, професорка кафедри теорії, практики та перекладу французької мови Лариса Тараненко та інші.

Розпочала пленарне засідання круглого столу Ольга Лівченко (д. філол. н., професор, завідувачка кафедри іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національного академії наук України), яка у своєму виступі охарактеризувала новітні вимовні тенденції в су-

часній англійській мові, акцентуючи увагу на такому явищі, як "октолітерафілія" та випадіння фонем /h/ у різних позиціях слова.

Алла Калита, характеризуючи на цьому засіданні розвиток лінгво-енергетичних досліджень у межах експериментальної фонетики, наголосила на необхідності пошуку нових методів міждисциплінарного вивчення мовленнєво-мисленнєвої діяльності людини. У своєму виступі вона представила методологію моделювання когнітивних процесів мислення під час породження мовлення із застосуванням теоретичного апарату низки психологічних, лінгвістичних і соціальних наук на основі системного підходу та сучасної синергетичної доктрини теорії хаосу. Алла Калита продемонструвала можливість розширення кола міждисциплінарних досліджень виходячи з моделі піраміди сфер духовного буття індивіда як універсальної концептуальної моделі наукового розгляду будь-яких когнітивних явищ, процесів або подій, пов'язаних із породженням мовлення й мисленнєвою діяльністю людини.

Доповідь Анастасії Рибак, засновниці і генеральної директорки мережі SARGOI International Community, сертифікованого тренера для викладачів іноземних мов, була присвячена діджиталізації освітнього простору та пошуку ефективних шляхів викладання іноземної мови онлайн. Доповідачка окреслила своє бачення специфіки навчання вимови в умовах дистанційного режиму реалізації навчального процесу та дала конкретні поради стосовно урізноманітнення фонетичних вправ під час аудиторних занять і самостійної роботи студентів з ме-

тою підвищення рівня їх вимовної культури.

Докторка філологічних наук, професорка Йоліта Урбановичене (Інститут литовської мови, м. Вільнюс, Литва) у своїй доповіді дала якісні й кількісні характеристики приголосних латвійської і литовської мов у зівставному аспекті. Вона розповіла, що нині колектив фонетистів Інституту розробляє методологію проведення фундаментальних досліджень сонантів зівставлених мов.

Виступ докторки філологічних наук, декана факультету іноземної філології Волинського національного університету імені Лесі Українки Лариси Макарук був присвячений питанням взаємодії вербальних, невербальних і паравербальних засобів у сучасних відеоресурсах, орієнтованих на запобігання поширенню COVID-19. У своїй доповіді авторка акцентувала увагу на тому, що такі комбіновані ресурси відкривають нові грані для подальших розвідок, які можна сфокусувати на значенні та його важливості, а також на можливих способах його інтерпретації.

У виступі Клаудіо Барни (факультет міжнародних відносин Університету Мілана, Італія) йшлося про фоносемантичні явища, притаманні творам французького письменника, двічі лауреата Гонкурівської премії Ромена Гарі.

Роботу конференції було продовжено у формі дискусії. Участь у ній взяли доктори філологічних наук, професори О.П. Воробйова, А.Г. Гудманян, Т.І. Домброван, Т. Крисанова та інші. Обговорювалися такі актуальні для сучасного мовознавства питання, як поглиблення когнітивного, культурологічного, прагматичного та енер-

гетичного аспектів фонетичних досліджень дискурсу; фоносемантичні й фоностилістичні особливості текстів різних жанрів; закономірності впливу емоційного стану особистості на просодичну організацію мовлення; специфіка ідентифікації мовця за фонетичним оформленням його мовлення; константність і варіативність соціофонетичних параметрів мовлення; паралінгвальні характеристики емоційного мовлення; лінгвоконтрастивні дослідження фонетичних систем іноземної та української мов, а також актуальні питання перекладу та методики викладання фонетики іноземної мови.

У ході дискусії були висловлені побажання щодо розширення співпраці з іноземними партнерами для реалізації спільних проєктів з дослідження звукової матерії мови, а також стосовно втілення результатів сучасних напрацювань з фонетичних досліджень безпосередньо в навчальний процес.

Наостанок слід зауважити, що для багатьох фонетистів України конференції та круглі столи, присвячені розгляду сучасних тенденцій з фонетичних досліджень, стали єдиним майданчиком для обміну інформацією, знаннями й різними баченнями одних і тих самих проблем. Тому при підбитті підсумків було наголошено на доцільності щорічного проведення заходів такого рівня для обміну інформацією про пошуки філологів – представників різних країн і наукових шкіл у галузі теоретичної, експериментальної та прикладної фонетики.

*І.С. Полюк,
доцентка кафедри теорії,
практики та перекладу
французької мови*

АЛГОРИТМИ ДОЗВІЛЛЯ

Відпочивай разом з КПІ!

Незабаром уже літо, і саме час подумати, як його провести. Співробітники університету, студенти, аспіранти та докторанти мають можливість відпочити в оздоровчих комплексах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вони вже підготовлені до сезону та чекають на гостей.

Цього року охочі можуть забронювати собі путівку до:

– **Оздоровчого комплексу "Маяк"** на березі Чорного моря;

– **Спортивно-оздоровчого табору "Політехнік"** на березі Київського моря;

– **Студентського військово-спортивного табору "Сосновий"** у зеленій зоні на березі Дніпра.

Зупинимося докладніше на графіку заїздів та вартості проживання окремо по кожному оздоровчому комплексу.

місце. Є можливість придбання путівки на 6 або 12 днів.

Наприклад, якщо співробітник купує путівку до ОК "Маяк" один – їй вона коштуватиме 5280 грн у двомісний номер без харчування. Для двох співробітників у цей самий номер путівка коштуватиме також 5280 грн без харчування. Триразове харчування коштує 3000 грн на 12 днів. Працівникам, які купують путівку з харчуванням, надається компенсація у розмірі 1350 грн.

При купівлі повної путівки з харчуванням кожному працівникові, його дитині чи онуку (від 4 до 16 років) профком оформлює здешевлення у розмірі 1350 грн. Для працівників КПІ (членів профспілки) діє знижка у розмірі 510 грн на путівку без харчування

Спортивно-оздоровчий табір "Політехнік"

Оздоровчий комплекс "Маяк"

Оздоровчий комплекс "Маяк"

Терміни заїздів та вартість проживання на 12 днів:

– **низький сезон:**

формат вихідного дня – з 14 червня по 27 червня 2021 року, на 12 днів без харчування;

I зміна – з 28 червня по 10 липня 2021 року, на 12 днів з харчуванням.

Вартість проживання для співробітників та інших осіб – 440 гривень за двомісний номер і 760 гривень за чотиримісний.

– **високий сезон:**

I зміна – з 12 липня по 24 липня 2021 року, на 12 днів з харчуванням;

II зміна – з 26 липня по 07 серпня 2021 року, на 12 днів з харчуванням;

III зміна – з 09 серпня по 21 серпня 2021 року, на 12 днів з харчуванням.

Вартість розміщення для співробітників/інших осіб у двомісному номері 500/600 гривень, у чотиримісному – 800/1080 гривень.

– **низький сезон:**

I зміна – з 23 серпня по 04 вересня 2021 року, на 12 днів з харчуванням.

Вартість путівки для співробітників університету та інших осіб 440 гривень за двомісне розміщення й 760 гривень – за чотири-

Заїзди у студентські корпуси ОК "Маяк":

I зміна – з 05 липня по 11 липня 2021 року, на 6 днів без харчування;

II зміна – з 12 липня по 18 липня 2021 року, на 6 днів без харчування;

III зміна – з 19 липня по 25 липня 2021 року, на 6 днів без харчування;

IV зміна – з 26 липня по 01 серпня 2021 року, на 6 днів без харчування;

V зміна – з 02 серпня по 08 серпня 2021 року, на 6 днів без харчування;

VI зміна – з 09 серпня по 15 серпня 2021 року, на 6 днів без харчування;

VII зміна – з 16 серпня по 22 серпня 2021 року, на 6 днів без харчування;

VIII зміна – з 23 серпня по 29 серпня 2021 року, на 6 днів без харчування.

Вартість путівки для студентів в ОК "Маяк" становить 600 грн (проживання без харчування) за 6 днів. Харчування можна замовити на місці окремо. Вартість путівки для студентів КПІ та студентів інших ЗВО України є однаковою.

Студентський військово-спортивний табір "Сосновий"

I зміна – з 28 червня по 10 липня 2021 року, на 12 днів з харчуванням;

II зміна – з 12 липня по 24 липня 2021 року, на 12 днів з харчуванням;

III зміна – з 26 липня по 07 серпня 2021 року, на 12 днів з харчуванням;

IV зміна – з 09 серпня по 21 серпня 2021 року, на 12 днів з харчуванням;

Студентський військово-спортивний табір "Сосновий"

V зміна – з 23 серпня по 04 вересня 2021 року, на 12 днів з харчуванням.

Для співробітників діють додаткові знижки: працівникам, їхнім дітям та онукам (від 4 до 16 років) профком оформлює здешевлення у розмірі 1350 грн на путівку з харчуванням та 510 грн на путівку без харчування.

Для студентів вартість путівки становить 660 грн на 6 днів без харчування. Харчування можна замовити на місці окремо. Триразове харчування коштує 3000 гривень на 12 днів.

Спортивно-оздоровчий табір "Політехнік"

У СОР "Політехнік" діє вільне планування відпочинку з 28 червня по 27 серпня, терміном на 6 або 12 днів. Дата початку заїзду визначається при купівлі путівки. Для студентів вартість путівки становить 780 грн на 6 днів без харчування. Харчування можна замовити окремо на базі. Триразове харчування коштує 3000 грн на 12 днів. Працівники, які купують путівку з харчуванням, отримують здешевлення у розмірі 1350 грн.

При купівлі путівки співробітнику, дитині чи онукові (шкільного віку) співробітника (тільки для членів профспілки) надається знижка 1350 грн. Для співробітників (членів профспілки) діє знижка у розмірі 510 грн на путівку без харчування.

Бронювання та продаж путівок розпочалося 11 травня 2021 року та здійснюватиметься винятково онлайн до 30 липня 2021 року на сайті <https://relax.kpi.ua/bronyuvannypativok/>.

Для отримання більш детальної інформації щодо придбання квитків, вартості відпочинку, умов проживання тощо – заходьте на <https://relax.kpi.ua/ozdorovlennya-2021/>.

За матеріалами департаменту майнових і соціальних питань підготувала Лілія Скиба

Степан Дмитрович Івасишен

21 квітня 2021 р. завершив свій життєвий шлях видатний український математик, високоосвічений, талановитий учений і педагог, доктор фізико-математичних наук, професор, академік АН ВШ України Степан Дмитрович Івасишен.

Народився Степан Дмитрович 10 грудня 1937 р. у селі Угорники Станіславського району Станіславської (нині Івано-Франківської) області в родині столяра Дмитра Петровича та колгоспниці Варвари Іванівни. Змалечку він був привчений до роботи, допомагав батькам, доглядав молодшого брата. Саме тоді у хлопчика проявилася тяга до навчання. Закінчивши у 1951 р. семирічку в сусідньому селі Підлужжя, він продовжив навчатися в Угорницькій середній школі, після закінчення якої в 1954 р. вступив на математичне відділення фізико-математичного факультету Чернівецького державного університету. Він був високоорганізованим, здібним, наполегливим студентом, який повністю віддавав себе навчанню і творчому пошукові.

У той час в університеті викладав чудовий вчений-математик і педагог Самуїл Давидович Ейдельман. Його лекції справили на юнака таке сильне враження, що під їхнім впливом Степан Дмитрович і сам долучився до наукових досліджень.

Після закінчення з відзнакою університету (1959 р.) С.Д. Івасишен вступив до аспірантури при кафедрі диференціальних рівнянь. С.Д. Ейдельман став його науковим керівником. Саме він відіграв найістотнішу роль у подальшому становленні аспіранта Івасишена як науковця і викладача. Навчання в аспірантурі закінчилось у 1963 р. захистом кандидатської дисертації "Оценки решений 2b-параболических систем и их применения".

Ще будучи аспірантом, Степан Дмитрович розпочав викладацьку роботу на тій само кафедрі. Тут він здолав шлях від асистента до доцента та завідувача кафедри. В університеті він був наймолодшим очільником кафедри. У 1969 р. після проходження конкурсу він був призначений завідувачем кафедри вищої математики одного з провідних тоді військових вишів – Київського вищого інженерного радіо-

технічного училища ППО. У 1981 р. Степан Дмитрович успішно захистив в Інституті математики АН УРСР докторську дисертацію "Матрицы Грина параболических граничных задач". Від 1980 року впродовж восьми років працював на кафедрі математичного аналізу Київського державного університету ім. Т. Шевченка доцентом (1980-1982), а згодом професором (1982-1988). Звання професора йому було присвоєне в 1984 р.

1988 рік став початком другого чернівецького періоду життя та творчої діяльності С.Д. Івасишена. Він пристав на запрошення керівництва Чернівецького державного університету організувати й очолити кафедру математичного моделювання та пропозицію академіків Я.С. Підстригача та І.І. Данилюка створити в рідному місті академічний науковий осередок – структурний відділ крайових задач для рівнянь з частинними похідними Інституту прикладних проблем механіки і математики АН УРСР (м. Львів). Отож упродовж 1988-2008 років Степан Дмитрович одночасно завідував кафедрою в університеті та Чернівецькою філією відділу математичної фізики ІППМ. Саме в цей період повністю розкрились його неймовірні здібності в організації плідної співпраці наукових відділів НАН України з математичними кафедрами університету. Під його керівництвом регулярно проводилися засідання спільних наукових семінарів факультету та відділу, почали працювати аспірантура та спеціалізовані вчені ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій. Він був ініціатором і першим редактором випусків "Математика" збірника наукових праць "Науковий вісник Чернівецького університету", правонаступником яких у 2013 р. став "Буковинський математичний журнал".

Велика заслуга Степана Дмитровича полягала в налагодженні й підтримці постійних зв'язків між ма-

тематиками Чернівців, Києва, Львова, Івано-Франківська та інших міст України. Він був активним членом бюро секції математики і математичного моделювання Західного наукового центру НАН та МОН України.

Від 2003 р. С.Д. Івасишен знову жив і працював у Києві. У 2003-2004 рр. завідував створеною ним кафедрою вищої математики Міжрегіонального гуманітарного інституту Київського славістичного університету. У вересні 2004 р. на запрошення академіка І.В.Скрипника обійняв посаду професора кафедри математичної фізики Національного технічного університету України "Київський полі-

технічний інститут". З квітня 2005 року по серпень 2017-го Степан Дмитрович виконував обов'язки завідувача кафедри, за сумісництвом у 2006 р. був провідним науковим співробітником відділу нелінійного аналізу Інституту математики НАНУ. Мешкаючи в Києві, він ніколи не поривав творчих зв'язків з Чернівцями. Тут він започаткував всевітньо відомий семінар ім. С.Д. Ейдельмана.

Коло наукових інтересів С.Д. Івасишена і здобуті ним результати тісно пов'язані з класичними дослідженнями С.Д. Ейдельмана в теорії параболических рівнянь з частинними похідними. Широко відомі у математичному світі його фундаментальні результати, що стосуються задачі Коші та крайових задач для параболических рівнянь і систем рівнянь з частинними похідними. Оpubліковані в його монографіях "Analytic Methods in the Theory of Differential and Pseudo-Differential Equations of Parabolic Type" (Basel-Boston-Berlin: Birkhauser Verlag, 2004. – 390 p., співавтори S.D. Eidelman, A.N. Kochubei) та "Матрицы Грина параболических граничных задач" (Київ: Вища шк., 1990. – 200 с.) найточніші аналітичні результати щодо властивостей фундаментальних розв'язків різних класів параболических рівнянь, матриць Грина загальних параболичес-

них крайових задач і коректної розв'язності задачі Коші та крайових задач є неоціненним внеском у скарбницю як української, так і світової науки.

С.Д. Івасишен – автор близько 350 наукових публікацій, у тому числі й 12 навчальних посібників, які широко використовуються в навчальному процесі багатьох ВНЗ. Він безкорисно служив науці. Це, зокрема, відобразалося в допомозі, яку Степан Дмитрович надавав своїм учням, серед яких чотирнадцять кандидатів і троє докторів наук. Він був членом редколегій шістьох фахових наукових видань, членом Українського та Американського математичних товариств, брав участь у багатьох престижних міжнародних конференціях.

Надзвичайно працездатний, С.Д. Івасишен був не тільки прекрасним науковцем, але й чудовим лектором, який уміло поєднував строгість і стислість викладу предмета з його доступністю для студентів, успішно відстоював добір кадрів за фаховими якостями, протистояв шкідливій тенденції завищення екзаменаційних оцінок. За заслуги у сфері освіти він був нагороджений Знаком "Відмінник освіти України" (1995); йому також було присуджено нагороди Ярослава Мудрого (2008) та Святого Володимира (2012) в галузі науки і техніки АН ВШ України.

Він був патріотом своєї країни, ніколи не відмежовувався від питань, які хвилювали суспільство, не був байдужим до долі України, як тільки міг оберігав і плекав українську мову. Людина кришталевої чесності та високої культури, він створював навколо себе атмосферу доброзичливості і духовних морально-етичних стандартів. Його життєве кредо "Поважай людей, якщо хочеш, щоб поважали тебе" свідчить про поважне ставлення Степана Дмитровича до колег, друзів і співробітників.

Світла пам'ять про Степана Дмитровича Івасишена – великого сина українських Карпат, визначного вченого і прекрасну Людину назавжди збережеться в серцях усіх, кому пощастило хоч раз з ним поспілкуватися.

Співробітники кафедри математичної фізики ФМФ

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

<https://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
вул. Політехнічна, 14,
корп. 16, кімната № 126
gazeta@kpi.ua
☎ (044) 204-85-95

Головний редактор
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є. ЛІБЕРТ

Підготовка матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й. БАКУН

Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Рестраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14, корп. 15

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.